

Trafikliv – inspiration og faglighed

Arbejdet med færdselslære hører til de obligatoriske timeløse fag i folkeskolen. I en travl hverdag med fokus på afgangsprøver og faglighed kan det være vanskeligt at finde plads til arbejdet med færdselslære. Der er dog en række områder, hvor undervisningen i færdselslære med fordel kan integreres i tværfaglige forløb og på den måde virke ekstra motiverende for eleverne. Denne vejledning indeholder inspiration til en række opgaver, der styrker fagligheden, samtidig med at eleverne udfordres på egne holdninger, motiveres til at formulere værdier og deltage i en demokratisk proces.

Samtlige artikler i avisen kan anvendes i et danskfagligt regi, og flere af de statistiske oplysninger kan med fordel indgå i et samfundsfagligt/matematisk forløb.

Målet med avisen og dette inspirationsmateriale er ikke den løftede pegefing, men at sætte fokus på elevens selvstændige stillingtagen og adfærd i trafikken. Opgaverne søger alle at sætte fokus på kommunikative og demokratiske færdigheder og kan derfor med fordel indgå i et prøveforberedende forløb til de mundtlige afgangsprøver.

Eleverne vil *genkende* sig selv i flere af opgaverne og artiklerne, og gennem arbejdet med værdier, gruppe og identitet vil man opleve, at emnet (ved)rører eleverne på en måde, som kan være vanskelig at opnå gennem den traditionelle undervisning. Eleverne færdes i trafikken, de er unge mennesker, som for alvor er ved at skabe eget værdigrundlag, og som er i stand til at reflektere over egen identitet. Det er udgangspunktet for opgaverne, og derfor vil arbejdet med *Trafikliv* virke motiverende og vedkommende.

Det videre arbejde

Det oplagte supplement til arbejdet med *Trafikliv* er *Trafiktjekket*, som på en anerkendende og motiverende måde udfordrer eleverne til at tage stilling til egen adfærd i trafikken. *Trafiktjekket* består af et arbejdshæfte og en interaktiv test. *Trafiktjekket* tager udgangspunkt i, at mange unge tror, at kammeraterne tager flere chancer i trafikken, end de rent faktisk gør, og inviterer således til debat og samtale. Arbejdet med *Trafiktjekket* kan munde ud i udarbejdelsen af en overlevelsesstrategi, der skal få eleverne til at huske sig selv og hinanden på de fornuftige valg i trafikken.

Undervisningshæftet *Trafiktjekket* kan bestilles på sikkertrafik.dk/undervisning, og testen kan tages på trafiktjekket.dk (kræver UNI-C login).

Trafiktjekket

Varighed:	4-6 lektioner
Fag:	Testen og den demokratiske samtaleproces undervejs tjener som en god forberedelse til de mundtlige afgangsprøver.
Materialebehov:	Computere med internetadgang og evt. arbejdshæftet <i>Trafiktjekket</i>
Trafikliv:	Arbejd med forskellige artikler i <i>Trafikliv</i> – vælg dog ikke side 3-5, da artiklerne på disse sider handler om ”social pejling”, hvilket også er testens tema. Hvis eleverne har kendskab til temaet ”social pejling”, når de tager testen, vil det højst sandsynligt smitte af på deres svar.

Det er optimalt, at I arbejder med arbejdshæftet *Trafiktjekket* (kan bestilles på sikkertrafik.dk/undervisning), inden eleverne tager klassetesten på trafiktjekket.dk. Det er dog også en mulighed at lade *Trafikliv* være elevernes forberedelse til testen.

Hvis du vælger at lade eleverne arbejde med arbejdshæftet *Trafiktjekket*, inden I tager testen, kan du finde en quick guide, der beskriver, hvordan I kommer hurtigt og sikkert i gang med testen på trafiktjekket.dk, i den lærervejledning, der hører til arbejdshæftet.

Hvis du vælger at lade *Trafikliv* være elevernes forberedelse til testen, kan du følge denne quick guide:

1) Kendskab til trafiktjekket.dk

Find lærervejledning, oplæg til overlevelsestrategi m.m. under lærerloginet på trafiktjekket.dk. Du logger ind med dit UNI-C login. Testen genkender dig automatisk som lærer.

Prøv testen via dit lærerlogin. På den måde får du kendskab til de spørgsmål, eleverne skal igennem samt forløbet i testen. Dine resultater tæller ikke med i statistikken og kan nulstilles under dit login, hvis du ønsker at tage testen igen.

2) Opdater computerne

Sørg for, at skolens IT-ansvarlige har installeret den seneste version af Adobe Flash Player på internetbrowseren på alle de computere, som anvendes til testen.

3) Forbered klassen

Fortæl klassen, at arbejdet med de forskellige artikler i *Trafikliv* er en forberedelse til den test, som eleverne skal tage på trafiktjekket.dk. Husk at fortælle, at testen er anonym, og læreren kun kan se klassens resultater, ikke den enkelte elevs. Dette kan være medvirkende til et mere sandfærdigt resultat.

4) Gennemfør testen

Eleverne skal sidde ved hver sin computer og logge ind på trafiktjekket.dk med deres egne UNI-C login. Testen gennemføres individuelt, og eleverne melder tilbage, når de er færdige. Under dit lærerlogin kan du også holde øje med, hvornår alle klassens elever har gennemført testen. Det gør du under linket ”Karakteristik af klassen”. Skulle en af computerne gå ned, kan eleven videreføre sin test ved at logge ind igen. Alle resultater gemmes løbende i testen. Du skal regne med, at der går en lektion med selve testen.

5) Debatter resultaterne i klassen

Når eleverne er færdige med testen, er resultaterne klar til at bruge. Resultaterne er gemt under dit lærerlogin, hvor du finder resultaterne for hele klassen. Du kan også få resultaterne kønsopdelt.

Der vises statistik for alle spørgsmål i testen, og svarerne sammenlignes for interessante tendenser.

Skab en debat omkring ”Det svarede klassen” og ”Det troede eleverne, at de andre svarede”. Lad følgende spørgsmål være udgangspunkt for debatten:

- 1) Er der overensstemmelse mellem det, I faktisk svarer, og det I troede, at de andre svarede?
- 2) Der er som regel en tendens til, at man tror, at de andre:
 - tager flere chancer i trafikken, end de rent faktisk gør.
 - løber større risiko i trafikken, end de rent faktisk gør.
 - har større modstand mod at følge gode råd og regler, end de rent faktisk har.Hvordan passer det i forhold til klassens resultater? Hvorfor tror I, at der er den tendens?
- 3) Hvad betyder det, at den enkelte overvurderer sine kammerater?
Kan det ændre jeres holdning og adfærd i trafikken, hvis I ved, at de fleste andre heller ikke synes, at det er sejt at køre ulovligt, for stærkt osv.?

6) Lav en overlevelsesstrategi

Efter debatten kan klassen lave en overlevelsesstrategi, som skal være med til at få eleverne til at huske sig selv og hinanden på de fornuftige valg i trafikken. Du kan finde materiale til overlevelsesstrategien på trafiktjekket.dk.

Grupper og identitet

Varighed:	2-4 lektioner
Fag:	Samfundsfag, SSP
Materialebehov:	Evt. bøgerne <i>Ind i Samfundsfaget</i> (Alinea) og <i>Projekt Samfundsfag</i> (Gyldendal)
Trafikliv:	Side 3, 4-5 og 16

Formålet med dette forløb er at give eleven indsigt i identitets- og gruppedannelse samt at klæde eleven på til at reflektere over sin egen rolle i forskellige grupper. På denne måde vil eleven fokusere på den positive adfærd i daglige relationer såvel som i trafikken.

Samfundsfagsbøgerne *Ind i Samfundsfaget* (Alinea) og *Projekt Samfundsfag* (Gyldendal) indeholder afsnit om “grupper og identitet”. Lad disse afsnit indgå i arbejdet med artiklerne *Venerne er vilde i trafikken... eller er de?* (side 3 i *Trafikliv*) og *Man vil jo ikke være en lyseslukker* (side 4-5 i *Trafikliv*).

Forløbet kan evt. udvides med videoen *Mikkel, Emma og Martin* på http://trafikliv.dk/Unge_Fart_2005.wmv.

Lad eleverne arbejde med de faglige begreber vedr. identitets- og gruppedannelse (evt. fra samfundsfagsbogen), inden artiklerne tages under behandling.

Udvid evt. elevernes begrebskendskab ved at introducere Joharis vindue, Jungs “masker” og/eller Freuds personlighedsmodel. Målet med arbejdet er at udvide elevens indsigt i egen identitet samt de præmisser, der har indflydelse på gruppedannelse.

Kom i samtalen med eleverne ind på, hvorfor mennesket søger fællesskaber, og kom ligeledes ind på grupperes magt over det enkelte menneske.

Lad evt. eleverne lave en brain-storm over tilfælde, de kender til, hvor en gruppe har fået enkelte medlemmer til at handle mod deres egen vilje. Eleverne vil nemt kunne finde eksempler fra deres eget liv, men også fra historien.

Når eleverne har opnået en grundlæggende indsigt i identitets- og gruppedannelse udleveres artiklerne *Venerne er vilde i trafikken... eller er de?* og *Man vil jo ikke være en lyseslukker*. Giv også eleverne linket til videoen *Mikkel, Emma og Martin*, og dan tre grupper, der skal løse følgende opgaver:

Gruppe 1

I skal arbejde med artiklen *Venerne er vilde i trafikken... eller er de?* Hvad er hovedindholdet i artiklen? Diskuter, om man altid ved, hvad den fornuftige løsning er? Kom evt. ind på, hvilke andre faktorer (ud over fornuft) der spiller ind, når vi træffer beslutninger.

Gruppe 2

I skal arbejde med artiklen *Man vil jo ikke være en lyseslukker*.

Kan I genkende jer selv og klassen i de seks udsagn? Kom med eksempler fra jeres egen hverdag.

Gruppe 3

Læs artiklerne *Venner er vilde i trafikken... eller er de?* og *Man vil jo ikke være en lyseslukker* og se videoen *Mikkel, Emma og Martin*.

Prøv på baggrund af artiklerne, videoen og jeres egen hverdag at opstille en række normer/værdier, som, I mener, skal være til stede, før man tør sige fra over for den negative adfærd.

Sæt god tid af til gruppernes fremlæggelser. Det handler om identitet og grupper, og det vil uden tvivl være noget, der berører de fleste elever.

Afslut evt. forløbet med at lade eleverne kigge på *Hvilket dyr er du i trafikken* på side 16 i *Trafikliv*. Artiklen vil især være morsom for de drenge og piger, der allerede er begyndt at køre knallert, men “gnuen”, “pingvinen” og “æslet” kan også overføres på andre roller – f.eks. roller i klassen.

Trin- og slutmålsoversigt

Færdslære

- Vurdere hensigtsmæssig, rigtig eller forkert adfærd i forskellige situationer.
- Beskrive og vurdere forskellige holdninger til ansvarlighed i trafikken.

Samfundsfag

- Gøre rede for væsentlige sociale institutioner, grupper og fællesskaber i det moderne samfund.
- Give eksempler på, hvordan sociale normer, holdninger og adfærdsnormer karakteriserer forskellige sociale grupper og giver anledning til konflikter imellem dem.
- Reflektere over betydningen af egne og andres stereotype opfattelser af forskellige grupper.

Valg har konsekvenser

Varighed:	4-6 lektioner
Fag:	Tysk, kristendomskundskab og samfundsfag
Materialebehov:	Evt. filmen <i>Lola Rennt</i> (kan bestilles på CVU, undervisningsmateriale til filmen kan findes på http://www.dfi.dk/FilmUndervisningen/Film-i-skolen/Undervisningsmaterialer/Materialer-til-spillefilm/Lola-rennt.aspx)
Trafikliv:	Side 18-21

Nikolaj Rasmussen følte sig ikke beruset den fredag aften. Han *valgte* at sætte sig ind i bilen for at køre hjem. Han kunne have *valgt* så meget andet. Han kunne være blevet hos søsteren. Han kunne have bestilt en taxa. Men han *valgte* at køre. Det valg medførte nogle voldsomme konsekvenser for Nikolaj.

Forløbet fokuserer på betydningen af selv de mindste valg, vi træffer, og tager udgangspunkt i artiklen *Marken* (side 18-21 i *Trafikliv*) samt den tyske film *Lola Rennt*.

1. Indled forløbet med at lade eleverne udfylde et stykke papir med spørgsmålene: "Hvilke valg har jeg truffet i dag, og har disse valg påvirket andre mennesker end mig selv?"
2. Del derpå eleverne ind i grupper, og lad dem arbejde med artiklen om Nikolaj. Få grupperne til at tage stilling til spørgsmål som: "Hvorfor vælger Nikolaj at gøre, som han gør?", "hvilke direkte konsekvenser har valget fået for Nikolajs liv?", "tænkte Nikolaj mon på disse konsekvenser, da han traf valget om at køre påvirket?"
Tag stilling til de samme spørgsmål, når hele klassen er samlet. Vælg evt. en ordstyrer blandt eleverne. Prøv at forholde dig passivt, og lad eleverne styre samtalen.
På et tidspunkt kan du stille et spørgsmål til klassen om deres forhold til at køre knallert (at køre uden kørekort, at køre uden hjelm, at køre påvirket eller at køre flere på samme knallert). Prøv at få de drenge/piger, der evt. erkender, at de kører ulovligt, til at forklare, hvorfor de vælger at gøre, som de gør.
3. Alt efter tværfaglighed og tid kan man derpå introducere eleverne for så forskellige elementer som etik/moral (herunder kan man med fordel komme ind på en simpel udgave af Kants morallov: "det er tanken bag handlingen, der er vigtig og ikke handlingens faktiske udfald, som man jo ikke altid selv er herre over" (kristendomskundskab)) og at træffe valg i det posttraditionelle/senmoderne samfund (samfundsfag).
4. Introducer eleverne til filmen *Lola Rennt* og dens handling, så de er klædt på til at se filmen. Der er mange små detaljer i *Lola Rennt*, og det kan derfor være nødvendigt at vise filmen to gange. I det mindste skal eleverne forberedes optimalt, før filmen vises, så de mentalt er forberedte og ved, hvad de skal fokusere på. Man kan med fordel lade eleverne fokusere på:
 - a. De flashforwards der kommer i filmen, når Lola støder ind i folk.
 - b. Hvilke konsekvenser får Lolas forskellige valg for de mennesker, hun møder, og i særdeleshed for Manni (kæresten)?
5. Diskuter filmen med eleverne. Fokuser på udfaldet af de forskellige valg, og inddrag artiklen om Nikolaj. I filmen er Lola ikke altid direkte ansvarlig for udfaldet af hendes valg. Sæt det i perspektiv til Nikolajs ulykke, og lad eleverne fremhæve de tilfælde, hvor man kunne have valgt anderledes.
6. Slut forløbet af med at lade eleverne revidere deres "hvilke valg har jeg truffet sedler".

Lola Rennt

“20 minutter til at skaffe 100.000 DM. Det er, hvad Lola har - ellers bliver hendes elskede Manni slået til plukfisk af en stor fyr med mørke briller og læderjakke. Og spillet starter: Nu! Lola sprinter ned af trappen, ud på gaden - hvad nu? Til højre eller venstre? Hvert valg har konsekvenser, hvert sekund tæller.

Hurtigt videre: Finde Manni, inden han gør noget dumt - eller inden de mørke briller og læderjakken finder ham uden de 100.000 DM. Men pas på! Et fejltrin er skæbnesvangert - har Lola taget de rigtige beslutninger undervejs?

Dét er historien i *Lola rennt*. Men lad dig ikke narre: Du får meget mere end dét. Du får Lola - en vaskeægte action-heltinde, der drøner af sted med en rødt flammende hårpragt flagrende efter sit kønne hoved. Du får en film, der jonglerer med sin historie som en anden kunstfilm, men som pumper adrenalin som et spændende spil og tryllebinder eleverne. *Lola rennt* presser filmmediet helt ud på kanten. Lad ikke noget komme bag på dig. Og husk: Game Over, når du er død tre gange - eller når du har vundet spillet!”

Trin- og slutmålsoversigt

Færdselslære

- Vurdere faktorer, der har betydning for egen og andre trafikanters sikkerhed.
- Beskrive og vurdere forskellige holdninger til ansvarlighed i trafikken.

Tysk

- Forstå hovedindholdet af lyd- og billedmedier om nære og genkendelige emner.
- Uddrage og anvende informationer af enkle teksttyper, fx internettekster, tv-programmer og reklamer.
- Inddrage grundlæggende geografisk og historisk viden om tysktalende lande.

Kristendomskundskab

- Reflektere over grundlæggende tilværelsesspørgsmål og diskutere den religiøse dimension og dens betydning for menneskers livsforståelse på baggrund af bibelske fortællinger, kristendommen før og nu samt ikke-kristne religioner og livsopfattelser.
- Vurdere etiske principper og moralsk praksis i kristendommen, samt i ikke-kristne religioner og livsopfattelser herunder menneskets forhold til naturen.

Samfundsfag

- Give eksempler på, hvordan sociale normer, holdninger og adfærdsformer karakteriserer forskellige sociale grupper og giver anledning til konflikter imellem dem.
- Reflektere over betydningen af egne og andres stereotype opfattelser af forskellige grupper.
- Give eksempler på forhold, der medvirker til dannelsen af forskellige roller i samfundet
- Reflektere over, hvad egne og andres opfattelser af mennesker med anderledes levevilkår, levevis, tilhørsforhold og forestillinger betyder for gensidig accept og samspil i hverdagslivet.

Ulykker – årsager, konsekvenser og ”hvad nu hvis...”

Varighed:	2 lektioner
Fag:	Samfundsfag, dansk
Materialebehov:	Post-it (gerne i tre forskellige farver)
Trafikliv:	Side 18-21

Det følgende forløb fokuserer på elevens evne til at finde årsager til og konsekvenser af ulykker samt elevens evne til at forholde sig til faktorer, der kunne have forhindret ulykker. Udgangspunktet er artiklen *Marken* (side 18-21 i *Trafikliv*).

Lav tre grupper som beskrevet nedenfor. Udstyr hver gruppe med hver deres farve ”post-it”, og forklar dem, hvad de skal fokusere på i arbejdet med artiklen. Forvent, at grupperne skal bruge omkring 30-45 minutter til arbejdet. Den resterende tid anvendes til fremlæggelse og debat.

Årsagsgruppen

Årsagsgruppen skal fokusere på de mange faktorer, der fører til den skæbnesvangre ulykke. Lad gruppen fremstille et antal årsagskort: ”Nikolaj drikker mere, end han burde hos søsteren”, ”Nikolaj fortsætter med at drikke i byen”, ”Nikolaj har tidligere kørt spirituskørsel og bemærker derfor ikke, at han er beruset”, ”alkoholen sløver hans reaktioner”, ”han kører uden sele” og ”det er mørkt” kunne være nogle af de årsagskort, gruppen vil finde frem til.

Konsekvensgruppen

Konsekvensgruppen skal fokusere på konsekvenserne af ulykken. Hvordan ulykken ændrer Nikolajs liv. Lad gruppen fremstille et antal konsekvenskort: ”Nikolaj overvejer selvmord, fordi...”. ”Nikolaj kan ikke gå”, ”Nikolaj kan ikke dyrke sex uden at tage Viagra, og han føler intet”, ”Nikolaj kan ikke klare sig selv” kunne være nogle af de konsekvenskort, gruppen vil finde frem til. Gruppen kan med fordel integrere de forskellige billeder i artiklen som en del af deres overvejelser og fremlæggelser.

Hvad nu hvis-gruppen

Hvad nu hvis-gruppen skal fokusere på alle de forskellige faktorer, der kunne have medført et andet udfald. Lad gruppen fremstille et antal ”Hvis... kort”: ”Hvis søsteren havde taget nøglerne så...”, hvis ikke vennerne havde ringet, så...”, ”hvis bilen ikke var punkteret, så...” kunne være nogle af de ”hvis-kort”, gruppen vil finde frem til.

Fremlæggelse og debat

Klip siderne fra artiklen ud og hæng dem op i klassen, så der skabes et visuelt samlingspunkt. Lad grupperne fremlægge på skift, og sæt de forskellige årsagskort, konsekvenskort og ”hvis-kort” fast på artiklen/rundt om artiklen. Det er vigtigt, at du i debatten får involveret elevernes egen hverdag. Spørg dem ofte ”kunne dette ske for jer?” ”ville I tage nøglerne?” osv.

Trin- og slutmålsoversigt

Færdselslære

- Vurdere faktorer, der har betydning for egen og andre trafikanters sikkerhed.
- Vurdere hensigtsmæssig, rigtig eller forkert adfærd i forskellige trafiksituationer.
- Vurdere risici i forbindelse med køretøjer, trafikanter og veje.

- Beskrive risikofaktorer i konkrete trafikale situationer.
- Bedømme risiko i forhold til forskellige tidspunkter og årstider
- Beskrive og vurdere forskellige holdninger til ansvarlighed i trafikken.
- Beskrive risiko ved sammenblanding af stimulanser og trafik.

Dansk

- Tale forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til situationen.
- Anvende et nuanceret og sikkert ord- og begrebsforråd.
- Udtrykke sig i en sammenhængende og disponeret form.
- Lytte aktivt i samtale og være åbne og analytiske, når de vurderer deres egen og andres mundtlige fremstilling.
- Forholde sig analytisk, vurderende og produktivt til sagprosa og andre udtryksformer.

Samfundsfag

- Give eksempler på, hvordan sociale normer, holdninger og adfærdsformer karakteriserer forskellige sociale grupper og giver anledning til konflikter imellem dem.
- Reflektere over betydningen af egne og andres stereotype opfattelser af forskellige grupper.
- Indgå sagligt i en demokratisk debat om samfundsmæssige problemstillinger og løsningsmuligheder.

Værdier og det gode liv

Varighed:	2-4 lektioner efter behov
Fag:	Samfundsfag, kristendomskundskab, historie og dansk
Materialebehov:	Papir, computer(e) med internetadgang, faglig tekst om værdier (forslag til tekst kan findes nedenfor).
Trafikliv:	Side 18-21

Eleverne kan med fordel præsenteres for begrebet “værdier”, inden arbejdet med artiklen påbegyndes. Ole Varming og Lilian Zølner præsenterer i “Værdier og værdiudvikling” 2002, Hans Reitzels Forlag, ISBN: 87-412-2510-4 på side 15-18 begrebet på en meget anvendelig og forståelig måde. Værdibegrebet er tværfagligt og vil især være anvendeligt i samfundsfag og kristendomskundskab, men vil også være relevant i historie samt dansk.

Lad eleverne opstille en prioriteret liste over terminale værdier, som de gerne vil opnå i deres liv. Begræns evt. antallet af værdier, eleven må vælge, til ti. Dermed skal eleven tage stilling, vælge og fravælge, og der skabes grundlag for en samtale omkring disse valg og fravalg. Listen skal skrives på et stykke papir, som hænges op i klassen.

Derpå skal eleverne arbejde med artiklen *Marken* (side 18-21 i *Trafikliv*). Man kan evt. anvende den arbejdsmetode med post-it, der er beskrevet under opgaven *Ulykker – årsager, konsekvenser og ”hvad nu hvis...”*.

Artiklen kan evt. suppleres ved at lade eleverne se videoerne:
“Morten og Michael“ http://trafikliv.dk/Unge_Sprit_2005.wmv
“2 sekunder” http://trafikliv.dk/2_Sekunder.wmv

Udstyr nu eleverne med en rød eller sort tusch. Bed dem strege de værdier ud, som *ikke* ville kunne gå i opfyldelse, hvis de blev involveret i en ulykke og fik samme skader som Nikolaj. Det kan godt virke lidt barskt, så man skal være klar til at tage samtalen med eleverne.

Trin- og slutmåloversigt

Færdighedslære

- Vurdere faktorer, der har betydning for egen og andre trafikanters sikkerhed
- Vurdere hensigtsmæssig, rigtig eller forkert adfærd i forskellige trafiksituationer.

Samfundsfag

- Give eksempler på, hvordan sociale normer, holdninger og adfærdsformer karakteriserer forskellige sociale grupper og giver anledning til konflikter imellem dem
- Indgå sagligt i en demokratisk debat om samfundsmæssige problemstillinger og løsningsmuligheder.

Kristendomskundskab

- Reflektere over grundlæggende tilværelsesspørgsmål og diskutere den religiøse dimension og dens betydning for menneskers livsforståelse på baggrund af bibelske fortællinger, kristendommen før og nu samt ikke-kristne religioner og livsopfattelser
- Udtrykke sammenhænge mellem forskellige værdigrundlag og tilhørende tyding af tilværelsen i kristendommen, samt i ikke-kristne religioner og livsopfattelser..

- Forholde sig til udvalgte grundbegreber inden for forskellige religioner og livsopfattelser som grundlag for vurdering af værdier og tolkning af tilværelsen.

At rejse er at leve

Varighed:	2-4 lektioner
Fag:	Dansk, historie, geografi
Materialebehov:	Verdenskort og computere med internetadgang, interaktiv tavle eller projektor, danskfaglige tekster (forslag herunder).
Trafikliv:	Side 12-13.

Undervisningen i færdselslære har ofte en tendens til at fokusere på det negative. På konsekvenser, skader og ulykker. Det er vigtigt, at man styrker elevernes lyst til, tryghed ved og glæde ved at være trafikanter, hvad enten det er til fods, på cykel, på knallert eller i bil. Følgende forløb fokuserer derfor på alle de gode oplevelser et menneske i bevægelse kan få. Grundlaget for forløbet er artiklen *Forelsket i hele verden* (side 12-13 i *Trafikliv*) samt et udvalg af danskfaglige tekster. Det kunne være udvalg af H.C. Andersens *En Digters Bazar* eller *Skygebilleder* af samme forfatter.

Dan grupper bestående af 3-4 personer.

Historiegruppen

Historiegruppen skal fremlægge et visuelt/audiovisuelt produkt (power point, movie maker eller podcast - alt efter ambitionsniveau og tekniske muligheder) om forskellige transportmidlers udvikling. Det kunne være cyklens, bilens eller togets udvikling. Bed gruppen komme ind på de overvejelser, man har gjort sig undervejs angående sikkerhed og komfort. Man kan med fordel udvide gruppens arbejdsområde til også at omfatte krav til infrastruktur (geografi). Danskfagligt kan denne gruppe med fordel arbejde med teksten *Jernbanen* i *En Digters Bazar*.

At rejse er at leve-gruppen

Find en egnet H.C. Andersen tekst fra ovenstående rejsebøger, eller brug nedenstående citat fra *Skygebilleder*:

”O reise! Reise! Det er dog den lykkeligste Lod! Og derfor reise vi ogsaa Alle; Alt Reiser i det hele Univers! Selv den fattigste Mand eier Tankens vingede Hest, og bliver den svag og gammel, tager Døden ham dog med paa Reisen, den store Reise, vi alle reise. Bølgerne rulle fra Kyst til Kyst; Skyerne seile hen ad den store Himmel og Fuglen flyver med over Mark og Enge. Vi reise Alle, selv de Døde i deres stille Grave, flyve med Jorden rundt om Solen. Ja, ”reise”, det er en fix Idee hos det hele Univers, men vi Mennesker ere Børn, vi vil endogsaa lege ”At rejse” midt under vores og Tingenes store naturlige Reise.”

Lad gruppen ”oversætte” teksten til nudansk. Hvad mener H.C. Andersen egentlig? Gruppen skal fremstille et visuelt produkt til fremlæggelsen (power point, movie maker mv.), som forklarer H.C. Andersens syn på ”det at rejse”. De må gerne udvide produktet med egne overvejelser i forhold til ”det at rejse”.

Forelsket i hele verden-gruppen

Udgangspunktet for denne gruppe er artiklen *Forelsket i hele Verden* (side 12-13 i *Trafikliv*). Lad gruppen fremlægge artiklens hovedindhold, gerne med visuelt udgangspunkt i de mange fotografier på side 12. Gruppen kan med fordel supplere fremlæggelsen ved at anvende Google Earth og tage klassen med på en virtuel rejse fra land til land (landene er beskrevet i en lille tekstboks på side 13). Dette virker bedst på interaktive tavler eller ved at lade gruppen koble en projektor til en bærbar computer. Få eventuelt gruppen til at lave en lille quiz (i SkoleIntra eller på papir) med ”hvad hedder hovedstaden”, som resten af klassen skal udfylde, mens de foretager den virtuelle rejse.

Fremlæggelserne fokuserer meget på alsidighed, spontanitet og glæde. De fleste elever vil have gode minder om at rejse, hvad enten det drejer sig om korte cykelture eller rejser til mere fjerne lande. Forsøg mellem fremlæggelserne at få eleverne til at forholde sig til, hvad de gode oplevelser til fods, på cykel osv. betyder for deres adfærd i trafikken.

Slut eventuelt forløbet med at lade eleverne skrive et kort essay om at rejse. Det må gerne være med udgangspunkt i elevens egne oplevelser fra et bestemt land, et bestemt sted i lokalområdet, en udflugt med klassen eller familien, til fods, på cykel, i bil, med tog eller i fly. Offentliggør dette essay i ForældreIntra (hvis skolen anvender dette), eller udgiv dem i et lækkert elektronisk magasinformat via gratisprogrammet issuu (issuu.com).

Trin- og slutmålsoversigt

Dansk

- Udtrykke sig i en sammenhængende og disponeret form.
- Forstå og beherske sprogets samspil med andre udtryksmidler.
- Lytte aktivt i samtale og være åbne og analytiske, når de vurderer deres egen og andres mundtlige fremstilling.
- Udvikle og udvide ordforråd og begrebsverden.
- Demonstrere et analytisk beredskab over for ældre og nyere dansk og udenlandsk litteratur og andre udtryksformer.
- Gøre rede for og vurdere etiske, æstetiske og historiske aspekter i litterære tekster og andre udtryksformer.
- Forholde sig til litterær og kulturel tradition og udvikling, som den kommer til udtryk gennem litteraturhistorisk læsning og i Dansk litteraturs kanon.
- Forholde sig analytisk, vurderende og produktivt til sagprosa og andre udtryksformer.
- Udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i komplekse produktioner.
- Anvende informationsteknologi og elektroniske mediers muligheder bevidst og hensigtsmæssigt.

Historie

- Karakterisere sammenhænge mellem historiske begivenheder og den tid, som de foregår i.
- Søge oplysninger i forskellige fremstillinger og ved hjælp af historiske begreber og metoder og at bearbejde disse oplysninger.
- Udforme historiske fortællinger, der tolker dele af historiens udviklingsforløb.

Geografi

- Kende vigtige navne som holdepunkt for et nationalt og globalt overblik.
- Beskrive og forklare vigtige forhold, der påvirker befolknings- og byudvikling med udgangspunkt i danske forhold.
- Beskrive og forholde sig til menneskers levevilkår i eget og andre samfund.
- Undersøge regioner, globale mønstre og problemstillinger samt samspillet mellem disse ved hjælp af geografiske kilder og hjælpemidler.
- Anvende globus, kort – herunder digitale kort og satellitbilleder – samt elektroniske data som et arbejdsredskab til at skabe overblik og sammenhæng.
- Anvende informationsteknologi i forbindelse med informationssøgning, undersøgelser, registrering, bearbejdning og fremlæggelse.